

Açık Havada Oyun Oynamak

Eski Zamanların Oyunlarını Yeniden Keşfetmek

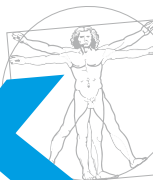
5 yaşından büyük
çocuklar için

be **Berlin**

Senatsverwaltung
für Gesundheit, Pflege
und Gleichstellung

TK

Techniker
Krankenkasse

Açık Havada Oyun Oynamak

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Yaratıcı Olun!

Birçok oyunu hem değiştirebilirsiniz hem de oyunlara kendi fikirleriniz ve kurallarınızı katabilirsiniz. Oyunda kullandığınız eşyalar da hep aynıları olmak zorunda değil; aklınıza yeni bir şeyler gelirse onları da kullanabilirsiniz. Büyükanne ve büyükbabanıza onlar hangi oyunları biliyorlar diye bir sorun.

Sevgili Çocuklar,

Tabii ki herkes oynamayı sever! Ama bazen bir oyunun aslında nasıl oynandığını veya başka hangi harika oyunların var olduğunu bilmeyebiliriz. Bundan dolayı bu kitapçıkta sizin için birkaç oyun hazırladık. Anneleriniz-babalarınız ve büyük anne-babalarınız kendilerinin çocukken oynadıkları oyunları bizlere anlatarak bu oyunları bir araya getirmemize yardımcı oldular.

Gelecek sefer eğlenmek ve temiz havada oynamak için dışarı çıktığınızda bu kitapçığı da yanınıza alın. Diğer çocuklarla buluşup bu oyunları oynayabilirsiniz. Bu kitapçık Arapça ve Türkçe olarak da vardır.

»Açık Havada Oyun Oynamak« kitapçığı hoşunuza giderse çok seviniriz. Size eğlenceli oyunlar diliyoruz.

Susanne Hertzner, Berlin ve Brandenburg TK Eyalet Temsilciliği
Müdiresi

Dilek Kolat, Sağlık, Bakım ve Eşit Muamele Bakanı

Öküz Dağın Eteğinde 1, 2, 3

Oyunun başı olan çocuk dışında tüm çocuklar oyun alanının bir tarafında sıraya girer. Oyun başı, diğer çocuklara yaklaşık on metre uzaklıkta arkası dönük olarak durur ve sonra istediği hızda (hızlı ya da yavaşça) »Öküz dağın eteğinde, bir, iki, üç« diye bağırır. O bağırırken tüm çocuklar ona doğru koşabilir. Oyun başı cümlesini bitirdikten sonra arkasını döner. Arkasını döndüğünde hala hareket halinde olan ve onun tarafından yakalanan çocuklar oyun çizgisinin başlangıcına geri dönmek zorundalar.

Oyun başına ilk ulaşan ve ona ilk dokunan çocuk yeni oyun başı olur.

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Oyun başı arkasını döndüğünde halen hareket halinde olan çocuğun oyunun başlangıç çizgisine dönmesi yerine iki büyük adım geri gitmesi kuralını da koyabilirsiniz.

Sana ne lazım:

- Bir oyun alanı / çimenlik alan
- En az dört çocuk

Daire Şeklinde Atlama – İp Atlama

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Bir de ipin üzerine yürümeye ya da ipin sallandığı yönün tersine doğru yürüme-ye çalış. Farklı zıplama şekilleri de belirleyebilirsiniz ya da iki iple birden atlayabilirsiniz. Bu durumda ipi sallayan çocuğun elinde iki ip olur ve bunlarla kendi etrafında döner. Böylece atlayanlar çok hızlı zıplamak zorunda kalır.

İpin bir tarafına ya küçük bir torba düğümleyin ya da sadece kalın bir düğüm atın. Tüm çocuklar daire şeklinde dizilir ve ipi elinde tutarak sallayan çocuk dairenin ortasına geçer.

Çocuk ipi yere çok yakın bir şekilde daire şeklinde döndürerek sallar ve bunu yaparken kendi etrafında döner. Dairede bulunan çocuklar ise ip ayaklarının altından kayarken yukarı zıplarlar.

Sana ne lazım:

- Bir atlama ipi
- (İçi dolu küçük bir torba)
- Üç ila altı çocuk

Yumurtlama

Hepiniz arka arkaya dizilin. Bunu yaparken yüzünüz bir duvara dönük olsun. Duvara en yakın olan çocuk elindeki topu hafifçe aşağıdan duvara doğru atar.

Top duvara çarpıp yere düşer. Topu atan çocuk bacaklarını açarak topun üzerinden atlar ve sıranın arkasında yerini alır. Sıradaki diğer çocuk topu yakaladığında sıra kendisine gelir.

Oyun bu şekilde sırayla devam eder. Topu yakalayamayan veya bacaklarını açarak topun üzerinden atlayamayan çocuklar oyundan çıkar.

En sona kalan çocuk oyunu kazanır.

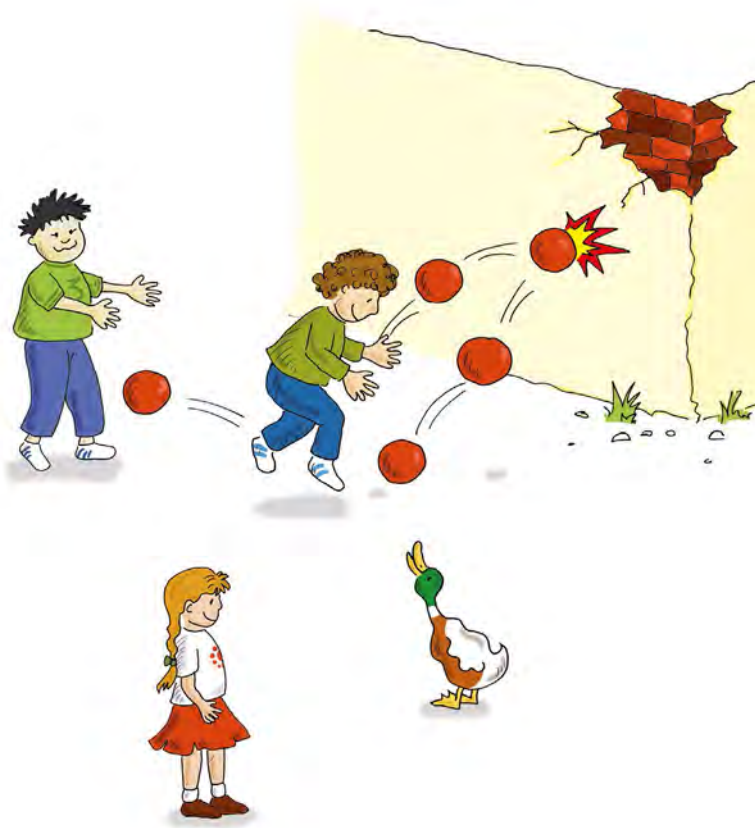

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Bir de başka bir topa oynayın. Her bir top farklı zıplar ve böylece oyun bazen zorlaşabilir.

Sana ne lazım:

- Bir top (futbol topu, voleybol topu ya da tenis topu)
- Bir duvar
- İki ila on çocuk

Cennet ve Cehennem (Kutucuk Atlama)

Tebeşirle yere birbirine bitişik birçok kutu çizin. Bu kutuların sonuna çizilen yarım daire cehennemdir. Oyunun başlama yeri de burasıdır. Kutuların başına çizilen yarım daire ise cennettir.

Sıradaki ilk çocuk elindeki taşı ilk kutunun içine atar. Taş tamamen kutunun içine düşmek zorunda yoksa sıra diğer çocuğa gelir. Bir kutudan diğerine tek ayak üzerinde atlanır. Taşın içinde bulunduğu kutunun sadece üzerinden atlanır. Cennete vardığında dinlenebilirsin ve dönerken de taşı kutudan alman gerekir.

İkinci turda taş ikinci kutunun içine atılır ve oyun böyle devam eder.

Sana ne lazım:

- Sokakta kullanılabilen tebeşir
- Bir tane taş
- Bir ila on çocuk

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Başka kutu oyunları veya atlama teknikleri icat edin. Örneğin bir ayak üzerindeyken diğerine zıplayıp ardından çift ayakla bir kutunun içine atlayın. Sadece daha çok sevdiğiniz/ favori bacağı-nızla atlamayın, diğer bacağınızla da atlamayı deneyin.

Taştan Top

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Bu oyunu sonbaharda kestane ya da meşe palamutlarıyla da oynayabilirsiniz.

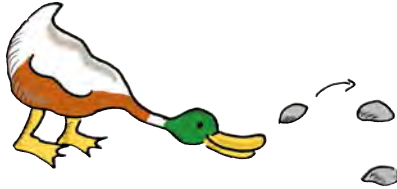
Birlikte bir bitiş çizgisi belirleyin. Ardından her biriniz üç tane taş alıp önünüze yere koyun. Kale her zaman iki taştan kurulur. Üçüncü taş ayağınızla bir topmuş gibi vurarak onu bu iki taşın ortasından geçirmeye çalışın.

Taş yerinden oynamadığında başka bir taşla yeni bir kale yapın. Bu sefer de diğer taşı bu kaleye atın. Bu şekilde hızlı bir şekilde bitiş çizgisine ulaşmaya çalışın.

En hızlı olan kazanır.

Sana ne lazım:

- Her çocuğa üç tane taş
- İki ila on çocuk

Birdirbir (Beygirden Atlama)

Bir çocuk ellerini dizlerinin üzerine koyarak eğilir. Bu çocuk "beygir"dir. İkinci bir çocuk bacaklarını açarak eğilmiş olan çocuğun üzerinden atlar, birkaç adım yürür ve kendisi de eğilir. Ardından bir başka çocuk önce eğilmiş olan ilk çocuğun sonra da ikinci çocuğun üzerinden atlar ve kendisi de eğilir.

En son çocuk atladıktan sonra sıra yine ilk çocuğa gelir ve o eğilmiş olan diğer tüm çocukların üzerinden atlar. Ardından sıradaki diğer çocuk gelir ve bu böyle devam eder.

Sana ne lazım:

- Serbest bir alan / çimenlik alan
- İki ila 20 çocuk

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | »Beygir«
ler için farklı
eğilme yüksek-
likleri deneyin ya
da »beygir« ler
arasında bırakılan
mesafeyi atlayıcı-
ların yeteneklerine
göre farklı farklı
ayarlayın

1, 2, 3 – Top Kimde?

Tüm çocuklar sıraya dizilir. Bir çocuk diğerlerinden yaklaşık iki metrelik bir mesafede onlara arkasını dönerek durur. Top bu çocuğun elindedir.

Topu arkasını dönmeden başının üzerinden diğer çocuklara doğru atar. Bir çocuk topu yakalar ya da başka bir çocuğa verir ve “Bir, iki, üç –top kimde?” diye bağırır. Tüm çocuklar ellerini arkalarına saklar. Topu atan çocuk şimdi yüzünü döner ve topun ellerini arkalarına saklamış olan çocuklardan hangisinde olduğunu bulmaya çalışır.

Doğru tahmin ederse topu tekrar atabilir. Yanlış tahmin ederse topu atma sırası topu arkasında saklayan çocuğa gelir.

Sana ne lazım:

- Bir top
- En az dört çocuk

Misket

Misketi deliğe sokmak

Önce kum sandığında ya da bir kum havuzunda eşerek bir delik açın ve bir başlangıç çizgisi belirleyin. Herkese beş misket verilir. Sırayla her bir çocuk elindeki misketleri başlangıç çizgisinden atarak bu deliğe sokmaya çalışır. Sonunda deliğe en çok misketi sokan çocuk kazanır. Kendiniz de yeni oyun kuralları koyabilirsiniz. Örneğin attığınız misket deliğe girmeden önce başka bir miskete çarpmak zorunda olabilir.

Misketi daireden dışarı atmak

Bir çimenin üzerine büyük bir misket koyun. Bu büyük misketin etrafına bir daire çizin. Bu çizilen dairenin etrafında toplanın. Hepiniz sırayla kendi misketinizle dairenin ortasında duran bu büyük misketi vurmaya çalışın. Büyük misketi kendi misketiyle daire dışına atmayı beceren çocuk oyunu kazanır.

Sana ne lazım:

- Misket (her çocuk için beş tane)
- İki ila on çocuk

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Bu oyun için taş, kestane ya da meşe palamudu da kullanabilirsiniz

Bowling Topu

Her birinize su dolu bir plastik şişe gerekir. Bu şişe sizin bowling kukanızdır.

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Bowling kukasını ayağınızla da düşürmeye çalışabilirsiniz. O zaman bu oyun bowling futbolu olur. Oyunun kurallarını da değiştirebilirsiniz. Örneğin diğer bir çocuğun bowling kukası devrilene kadar bowling kukası olmayan sadece tek bir çocuk bulunabilir. Ya da bowling kukası devrilen çocuk bir tur için oyundan çıkar (ya da diğer bowling kukası devrilene kadar oyundan çıkar).

Şimdi topu bir oraya bir buraya atın. Her birinizin hedefi diğer çocukların kukasını düşürmektir. Herkes kendi kukasına topun değmesini engelleyerek ona sahip çıkar.

Kuka düşerse oyuna ta ki aranızdan tek bir çocuğun kukası ayakta kalana kadar kukasız devam edilir. Bu çocuk oyunu kazanır.

Sana ne lazım:

- Her çocuk için bir plastik şişe
- Bir top
- İki ila 15 çocuk

Yumurta Yarışı

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Farklı şeyleri kaşıkla taşımayı deneyin. Hangi eşyalar kaşıkla daha kolay ve hangileri daha zor taşınır? Yemek kaşığı veya çay kaşığı gibi farklı farklı boylarda kaşıkları da deneyebilirsiniz. Oyuna yeterli sayıda çocuk katıldığında iki ekip de kurabilirsiniz. Bu durumda ekipler halinde yarışsınız.

Birbirinden birkaç metre uzaklıkta olan bir başlangıç noktası ve bir bitiş noktası belirleyin. Sonra elinize bir kaşık alın ve içine bir yumurta, patates ya da büyük bir taş koyun. Bunun ardından başlangıç noktasında sıraya dizilin. Biriniz başlama işaretini verin.

Hanginiz kaşıktan yumurtayı düşürmeden ilk olarak bitiş noktasını geçerse oyunu o kazanır.

Sana ne lazım:

- Her bir çocuk için bir kaşık ve yumurta veya patates ya da taş
- En az iki çocuk

İp Atlamak

1. İki Kişi Oynuyorsanız

İki kişi oynadığınızda kısa bir ip alın. Arka arkaya dizilin. Arkada duran çocuk ipi alır ve her iki ucundan tutar.

Arkada duran çocuk elindeki ipi başının ve önündeki arkadaşının üzerinden geçecek şekilde sallar ve ikiniz de ipin üzerinden atlarsınız. Ardından ip yine arkadan öne doğru üzerinden sallanır ve siz yine ipin üzerinden atlarsınız. Bir de ipi tersten sallamaya ve ipin üzerinden tersten atlamaya çalışın.

2. Birkaç Kişi Birden Oynuyorsanız

Bu durumda uzun bir ipe ihtiyacınız olur ya da iki kısa ipi birbirine düğümlersiniz. İki kişi birbirine bakacak şekilde durur ve her biri ipin bir ucunu elinde tutar.

İp daire şeklinde sallanır. Biri ortada atlamaya başlar. İp yere her değdiğinde çocuk ipin üzerinden atlar.

Sana ne lazım:

- Atlama ipi
- İki ila on çocuk

i

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | İp sallanırken içeri girip bir defa atlayıp sonra da dışarı çıkabilirsiniz. Bunu sırasıyla arka arkaya yapabilirsiniz. Birkaç kişi birden de aynı anda ortada ipin üzerinden atlayabilir.

Lastik-Twist

Aranızdan iki kişi yüzleri birbirine dönük olarak durur ve lastik şeridi bilekleri hizasında bacaklarına dolar. Ardından kendi aranızda belli atlama şekillerinin sıralamasını yaparsınız.

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

Öneri | Atlarken sayabilirsiniz. Her bir sayının bir atlayış şekli vardır. Böylelikle atlayışları gittikçe zorlaştırabilirsiniz. En çok atlayan kişi kazanır. Ayrıca lastik şeridi bacaklarına dolayan iki kişi bacaklarını daha fazla açarak ya da daraltarak atlayışları zorlaştırabilir.

Atlama şekillerine örnekler:

- Ortaya – ayaklar şeritlerin ortasına gelecek şekilde atlanır
- Bacakları açarak- her iki ayak lastik şeritlerinin dışına gelecek şekilde atlanır
- Üzerine – bir veya her iki ayakla lastiğin üzerine atlanır
- Dışarıya – iki ayakla da lastik şeridin dışına gelecek şekilde atlanır

İlk çocuk sıralaması yapılan atlayışları yapmak üzere başlar. Bunları hatasız bir şekilde yaparsa atlayışlar zorlaştırılır. Lastik şeridi bu defa baldırlarınıza, poponuzun altında kalacak şekilde ya da kalçanıza kadar çekersiniz.

Hata yapan oyundan çıkarılır.

Sana ne lazım:

- Üç metre uzunluğunda bir lastik şerit
- Üç ila 10 çocuk

Mandal Avcıları

Herkesin üç farklı renkte çamaşır mandalına ihtiyacı vardır. Bunları üzerlerindeki kıyafetlere takarlar.

Her bir çamaşır mandalının bir puanı vardır:

Kırmızı mandal: 1 puan

Mavi mandal: 2 puan

Sarı mandal: 3 puan

Başlama işareti verildiği andan itibaren çocuklar olabildiğince çok sayıda mandalı diğer çocukların üzerinden almaya ve kendi üzerlerindeki kıyafetlere takmaya çalışırlar. Oyun beş dakika sonra biter. Hepiniz bir araya gelirsiniz ve üzerinizdeki mandalların puanları toplanır.

En çok puanı olan çocuk kazanır. Ardından mandalları paylaşırıp yeni bir oyuna başlayabilirsiniz.

**BİLMEKTE
YARAR VAR!**

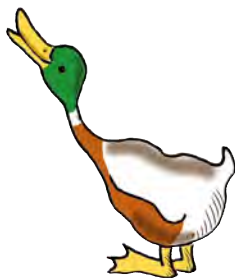
Öneri | Mandalların puanını değiştirebilirsiniz. Üç, altı ve dokuz puanlı bir sistemle de oynayabilirsiniz. Değişik bir şeyler düşünün!

Sana ne lazım:

- Mandal (her çocuk için üç tane)
- Üç ila 20 çocuk

Açık Havada Oyun Oynamak

Bu fikirlerin bir araya getirilmesine yaşı kuşaktan birçok kişi katıldı.

Bu çalışma için Hannover'deki Margot-Engelke-Zentrum'a, Eyalet Başkenti Hannover'in Yaşlılar Danışma Kurulu'na, Hannover Tarih Müzesi'ne ve oyunlara dair fikirleriyle bizlere katkı sunarak yardımcı olan herkese teşekkür ederiz.

Künye

Yazı Kurulu:

Dr. Sabine Voermans, Julia Willers

Mizanpaj ve İllüstrasyon: Jessica Pries

Baskı ve Prodüksiyon:

Techniker Krankenkasse

Tüm hakları saklıdır.

Berlin, 2012

www.tk.de

TK
Techniker
Krankenkasse

